

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ιθ'

Συνδρομή ἑτησία: 'Εν 'Ελλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου. Ἐκαστὸ ἔτος καὶ εἶνε ἑτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. 'Επὶ τῆς λειψ. Πανεπιστημίου 39. 14 'Απριλίου 1885

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΚΝΟΝ

Διήγημα.

Συνέχεια: ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Η'

Αἱ ἡμέραι διεδέγοντο ἀλλήλας καὶ εἰς μάτην ἀνά πάσαν ἐσπέραν ἡ Εὐφροσύνη ἐλαμβάνεν ἀπόφασιν νὰ δειχθῇ γενναιοτέρα τὴν ἐπαύριον. Ἡ ἐπιούσα ἤρχετο καὶ παρήρχετο χωρὶς νὰ φέρῃ τὸν ὄρκον τοῦ Περικλέους! Ἡ ἡμέρα τοῦ χωρισμοῦ ἐπλησίαζεν, ἐκείνη δὲ οὐδὲν εἶχεν ἔτι κατορθώσει!

Ἐν τοσοῦτῳ ἀνέτειλεν ἐπὶ τέλους καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Περικλέους. Ἀπὸ πρωίας οὗτος περιέτρεχεν ἐφ' ἀμάξης τὴν πόλιν ἀποχαιρετίζων τοὺς φίλους, ἐν τῇ οἰκίᾳ δὲ ἐπεκράτει κατῆφεια. Ἡ θεία Ἐλένη περιεφέρετο συκυθρωπῇ καὶ ὑγροὺς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς, ἡ δὲ Εὐφροσύνη ἔκλαιε διαρκῶς ὡς βρέφος, συλλέγουσα νῦν μὲν ἐπιπλήξεις καὶ εἶτα φιλήματα παρηγορίας παρὰ τοῦ θεοῦ Γεωργίου, ὅστις μόνος κρύπτων τὴν συγκινησίην του εἰσῆρχετο εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Περικλέους, ὅπου αἱ ἀποσκευαὶ ὠρθοῦντο ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἐξήρχετο αὐτοῦ λέγων:

— Ἀφήστε τώρα ταῖς ἀνοησίαις καὶ τὰ μωροκλάσματα καὶ ἰδέτε μὴ ἐξέχασε τίποτε τὸ παιδί.

Ἡ ἐσπέρα ἔφασε καὶ τὸ δεῖπνον ἐγένετο σιωπηλὸν καὶ μελαγχολικόν. Ὁ θεῖος Γεώργιος ἐπεχείρησε νὰ συγκρούσῃ τὰ ποτήρια μὲ τὸν Περικλῆ λέγων:

— Κατευόδιον, παιδί μου!

Καὶ ἀμέσως λυγμοὶ ἐκ τῶν δύο κορυφῶν τῆς τραπέζης ἐξεραγάησαν, θεία δὲ καὶ ἀνεψιὰ ἠγέρθησαν συγχρόνως κλαίουσαι.

— Ὡ μωρία τῶν γυναικῶν! ἀνεφώνησεν ὁ Γεώργιος Κλήμης ἀγανακτημένος καὶ ἀμέσως προσέθηκεν: Μὰ δὲν μοῦ λέτε, θὰ σὰς τὸν φᾶν τὸν Περικλῆ ἴστο Παρίσι; Τί ἀνοησίαις εἶν' αὐταῖς;

Ἐν σιωπῇ ἠτοιμάσθησαν πρὸς ἀναχώρησιν καὶ ἐφ' ἀμάξης κατήλθον εἰς Πειραιᾶ. Αἱ θωπεῖαι τῶν δύο γυναικῶν πρὸς τὸν ἀναχωροῦντα ἦσαν ἀπερίγραπτοι.

— Τὸ βαρὺ σου ἐπανωφόρι νὰ τὸ φορέσῃς

μόλις ἔμβης εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, ἔλεγεν ἡ θεία Ἐλένη.

— Μόλις φθάσης εἰς Νεάπολιν νὰ μὰς γράψης, ἔλεγεν ἡ Εὐφροσύνη.

Καὶ προσέθετεν ὁ θεῖος Γεώργιος μεμψιμοιρῶν:

— Πότε θὰ γλυτώσης ἀπὸ τὰ ἴνυχια τους, Περικλῆ. Σοῦ ἴμιλουν ἴσάν νὰ ἦσουν μωρὸ παιδάκι! Βρὲ ἀφήστε τὸν χριστιανὸ ἥσυχον καὶ δὲν εἶνε μωρουδάκι! Στοιχηματίζω πὺς σὰς βαρέθηκε...

— Κάμε μας τὴν χάρι μὲ τὴν φιλοσοφία, τοῦ λόγου σου, ἀντέλεγεν ἡ θεία Ἐλένη, ἐνῶ ἡ Εὐφροσύνη ἦτο νεκλιμένη ὀλόκληρος ἐν τῇ ἀγκάλῃ τοῦ Περικλέους, γελῶντος βεβιασμένως, ἵνα καθησυχάζῃ τὰς γυναῖκας καὶ θωπεύοντος τὴν κόμην τῆς θετῆς ἀδελφῆς του, ἥτις περιτετυλιγμένη εἰς ἐρυθρόν τι σάλιον ἀπελάμβανεν ἐν συγκινησίῃ τὰς θωπείας ὡς χαϊδευμένη γαλῆ.

Ὁ ἀήρ τῆς νυκτὸς ἔπνεε δροσερός, ἡ δὲ σιγῇ τῶν ἐν τῇ ἀμάξῃ διεκόπτετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπὸ συντόμων συστάσεων. Ἡ θεία Ἐλένη ἐφρόντιζε διαρκῶς περὶ τῆς υἱείας τοῦ προπεμπόμενου, ἡ Εὐφροσύνη περὶ συνεχοῦς ἀλληλογραφίας, ὁ δὲ θεῖος Γεώργιος, ἀποβαλὼν καὶ αὐτὸς τὴν στοϊκότητά του, ἤρξατο διαγράφων τῷ Περικλεῖ τὸν μέλλοντα ἐν Παρίσιος βίον καὶ παρεμβάλλον ἀναμνήσεις ἐκ τῆς ἰδίας ἄλλοτε διαμονῆς ἐκεῖ.

Ἀφίκοντο ἐπὶ τέλους εἰς Πειραιᾶ καὶ τοποθετήσαντες τὰς ἀποσκευὰς ἐντὸς λέμβου ἐκάθησαν εἰς τὸ καφενεῖον Τζελέπη ἀναμένοντες τὴν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀφίξιν τοῦ γαλλικοῦ ἀτμοπλοίου τῶν Διαπορθμεύσεων, ἀναχωροῦντος διὰ Μασσαλίαν δύο ὥρας μετὰ τὴν ἀφίξιν του. Ὁ Περικλῆς καὶ ἡ Εὐφροσύνη ἠγέρθησαν μετ' ὀλίγον ἵνα περιπατήσωσιν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου πῆς προκουμιάς, ἐνῶ οἱ σύζυγοι Κλήμη παρέμενον σιωπηλοὶ εἰς τὴν θέσιν των.

— Ἡ καυμένη ἡ Εὐφροσύνη εἶνε παραπολὺ συγκινημένη! εἶπεν ὁ Γεώργιος Κλήμης διακόπτων αἰφνιδίως τὴν σιωπὴν.

— Ἐχει καὶ δίκαιον, ἀπήντησεν ἡ σύζυγός του. Βλέπεις ὁ Περικλῆς καὶ ἀδελφός της νὰ ἦτο δὲν θὰ τὴν ἠγάπα καὶ δὲν θὰ τὴν ἐπεριποιεῖτο τόσον...

— "Αμ τί ἔχει νὰ κἀμη ἀδελφός; διέκοψεν ὁ Γεώργιος φιλοσοφῶν. Σοῦ φαίνεται, ὅτι τὸ ἀδελφικὸν αἷμα εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γεννᾷ τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην; Κολοκυθία! Ἄπὸ τοῦ Ἀδάμ γεννήσαντος τὸν Κάιν μέχρι σήμερον, ἑκατομύρια γονέων ἐγέννησαν τέρατα τὰ ὁποῖα προσπαθοῦν νὰ βγάλουν τὰ μάτια τοῦ ἀδελφοῦ των. Τὸ πᾶν εἶνε ἡ ἀνατροφή, τὴν ὁποῖαν λαμβάνουν τὰ παιδιά. Βλέπεις, ὁ Περικλῆς καὶ ἡ Εὐφροσύνη ἔμαθαν ἀπὸ βρέφη, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ μωρὸ παιδάκι αὐτῆ, ν' ἀγαπῶνται ὡς ἀδελφία. Καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἀγαπῶνται ὡς νὰ ἦσαν γνήσιοι ἀδελφοί! Καὶ ὅμως ἂν τὸ καλοσυλλογισθῆς δὲν ἔχουν οὔτε συγγένειαν!

— Θὰ τῆς κοστίσῃ πολὺ, προσέθηκεν ἡ Ἐλένη, ἡ ἀναχώρησις αὐτῆ τοῦ Περικλῆ. Διότι ἡ Εὐφροσύνη, βλέπεις, ἦτο συνειθισμένη νὰ τρέχῃ παντοῦ καὶ πάντοτε μαζῆ του. Τώρα ποῖος θὰ πῆν συνοδεύῃ εἰς τοὺς περιπάτους, ποῖος εἰς τὰ θέατρα, ποῖος εἰς τὰς συνάναστροφάς;... Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶνε ἕνα πρᾶγμα. Θὰ τῆς φανῆ πῶς ἐρημώθηκε ἅμα μείνῃ μόνη....

— Θὰ συνειθίσῃ πάλιν, συνεπέρανεν ὁ Γεώργιος στωϊκῶς, κλείων τὴν ὁμιλίαν.

Θ'

Ἐκεῖ δὲ παρὰ τὴν ἀκτὴν ἄλλη σκηνὴ ἀνεπίσσετο. Ἡ Εὐφροσύνη ἐρείδομένη εἰς τὸν βραχίονα τοῦ Περικλέους καὶ δακρυβρέκτους ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς, ἐκράτει σφιγκτὰ περὶ τὸν λαιμὸν τῆς τὸ ἐρυθρὸν σάλιον, ὅπερ ἤϋξανε τὴν ἐκ τῆς νυκτίας δρόσου καὶ τῆς ἀνησυχίας τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἐρυθρότητα τῶν παρειῶν τῆς. Ἡ καρδιά τῆς ἐκτύπα σφοδρότερον τοῦ συνήθους, διότι ἠτοιμάζετο νὰ ρίψῃ τὸν κύβον.

— Νὰ μοῦ γράψῃς πολὺ, πολὺ συχνά, Περικλῆ, ἤρξατο λέγουσα.

— Μὴ ἀμφιβάλλῃς περὶ τούτου.

— Μὰ θέλω νὰ μοῦ γράψῃς, ἐμένα ἰδιαιτέρως, συχνά καὶ ἐκτεταμένα γράμματα.

— Θὰ σοῦ γράφω, Εὐφροσύνη μου. Μὴ κάμνης ὡς παιδί. Κλαίς ὡς ἂν ἐπρόκειτο νὰ μὴ γυρίσω ποτέ πλέον....

— Ὅχι αὐτό..... ἀλλὰ δὲν ζεύρω γιὰτί κἀτί μοῦ λέγει μέσα μου, ὅτι θὰ πᾶς εἰς τὸ Παρίσι καὶ οὔτε θὰ μὲ συλλογισθῆς πλέον ποτέ..

— Πῶς γίνεται; Αὐτὰ ποῦ λές τώρα εἶνε παιδικαίστικα..

— Δὲν εἶνε παιδικαίστικα καθόλου. Ἐξέρω ἐγὼ τί λέγω... θ' ἀρχίσῃς ἐκεῖ τὰς διασκευάς, ποῖος ζεύρει ἂν δὲν ἐρωτευθῆς καὶ καμμιὰ εὐμορφῆ γαλλίδα καὶ μᾶς λησμονήσης ὄλους, λησμονήσης καὶ ἐμένα.... τὴν ἀδελφοῦλάν σου.

Ἐπέρανε μετὰ δυσκολίας τὴν φράσιν τῆς καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα. Ὁ δὲ Περικλῆς πρῶτην ἤδη φορὰν ἀκούων τὴν γλῶσσαν αὐτὴν ἀπὸ τὴν

σύντροφον τῶν παιδικῶν του χρόνων, ἐξεπλάγη καὶ, — Τί ιδέαις εἶνε αὐταῖς ποῦ σοῦ κατεβηκαν! εἶπεν. Ἐγὼ, σὲ βεβαιῶ, θαυμάζω μὲ τὰς φαντασιοπληξίας σου αὐτάς. Εἶνε τώρα λόγια αὐτὰ ποῦ κάθεται καὶ μοῦ λές;

— Θὰ μὲ λησμονήσης, Περικλῆ, ἐπέμεινεν ἐκείνη κλαυθμηρίζουσα. Σοῦ τὸ διαβεβαιῶ ἐγὼ!

— Ποτέ, Εὐφροσύνη μου, ἠσύχατε, ποτέ, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος στενοχωρούμενος καὶ ἐπιθυμῶν νὰ τὴν καθησυχάσῃ.

— Ὅρκισοῦ το, ἀντεῖπεν ἐκείνη καταβάλλουσα τελευταῖόν τινα ἀγῶνα.

Καὶ ὁ Περικλῆς ὡσεὶ θέλων νὰ δώσῃ πέρας εἰς ἀνιαρὰν δι' αὐτὸν σκηνὴν,

— Σοὶ τὸ ὀρκίζομαι, ἀπεκρίθη σοβαρῶς.

Ἐν τῷ σκότει ὅπου ἀπομακρυνθίντες εὗρισκοντο, ἡ Εὐφροσύνη τὸν περιεπτύχθη τρυφερῶς κλαίουσα. Ἐκεῖνος δὲ φωτισθεὶς διὰ μιᾶς πάλιν τῶν ἄλλοτε ὑπονοιῶν του καὶ περαινῶν ἀποτόμως τὴν ἐπικίνδυνον ἐκείνην διάχυσιν:

— Παῦσε τώρα σὲ παρακαλῶ τὰ δάκρυα, εἶπεν αὐστηρῶς πῶς, καὶ πηγαίνωμεν νὰ καθήσωμεν ἐκεῖ ποῦ κἀθηνται καὶ οἱ ἄλλοι.

Γ'

Περὶ τὸ μεσονύκτιον τὸ ἀτμόπλοιο κατέπλευσεν. Ἐπεβιάσθησαν λοιπὸν ἀμέσως τῆς λέμβου καὶ μετ' ὀλίγον ἦσαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἐκεῖ οἱ ἀποχαιρετισμοί, καὶ αἱ συστάσεις, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὰ φιλήματα, καὶ αἱ τρυφερότητες παρετάθησαν μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς τοῦ ἀπόπλου τοῦ σκάφους. Ὁ Περικλῆς ἔμεινεν ἐπὶ τέλους μόνος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, αἱ δὲ δύο γυναῖκες ἀπὸ τῆς λέμβου ἐκίονον διαρκῶς τὰ μανθῆλιά των, μόλις φαινόμενα ἐν τῷ ὑποφώσκοντι λυκαυγεῖ. Προσηλωμένοι εἰς τὸν Περικλῆ, ὅστις τὰς ἐμίμειτο, δὲν παρετήρησαν, ὅτι δάκρυα θαλερὰ ἐκυλίοντο ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ Γεωργίου Κλήμη.

Τὸ ἀτμόπλοιο φέρον τὸν Περικλῆ εἰς τὰ ξένα ἐκμύπη τὴν ἄκραν τοῦ τάφου τοῦ Μιαούλη, ὅτε ἤρχιζε νὰ γλυκοχαρίζῃ. Σιωπηλοὶ ἀπεβιάσθησαν οἱ οἰκεῖοι αὐτοῦ εἰς τὴν παραλίαν καὶ οὐδὲ λόγον ἀντήλλαξαν μέχρις Ἀθηνῶν. Ἐπὶ πολλὰς δὲ ἡμέρας ἐν τῇ οἰκίᾳ πάντες ἦσαν σκυθρωποὶ καὶ μόλις σύντομα φρασεῖδια ἀντηλλάσσοντο. Τὸ πᾶν ἐφαίνετο ὡσεὶ ἐξέλιπεν ἡ ζωή!

Ἄλλ' ἔφθασεν ἡ πρώτη ἐπιστολὴ τοῦ Περικλέους ἐκ Νεαπόλεως καὶ ἡ ζωὴ πάλιν ἐπανῆλθεν. Ἡ περιγραφή τοῦ ταξιδίου ἐθαυμάσθη, ἡ τοῦ κόλπου τῆς Νεαπόλεως καὶ τοῦ Βεζουβίου ἐγέννησεν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἡ ὅλη ἐπιστολὴ ἀνεγνώσθη πολλάκις. Ἡ Εὐφροσύνη ἀπεστήθισεν ὄχι μόνον ὅσα ἀπέβλεπον αὐτὴν τρυφερώτατα, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἀσήμαντον τοῦ γράμματος φράσιν. Ἦλθεν ἔπειτα ἡ ἐκ Παρισίων, περιέχουσα

καὶ ἰδιαιτέραν πρὸς αὐτήν, ταύτην διεδέχθη ἄλλη καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἡ Εὐφροσύνη εἰς τὰς ἐπιστολάς του ἀπῆντα διαχύνουσα ὅλην τὴν αἰσθηματικὴν θερμότητα αὐτῆς ἐν τῇ φράσει, ὃ δὲ Περικλῆς ἐλπίζων εἰς τὴν τοῦ χρόνου ἐπήρεια ἢ μᾶλλον εὐρισκόμενος ἐν ἀμφιβολίᾳ ἂν μὴ παρεξήγησε τὰ αἰσθήματα τῆς θετῆς ἀδελφῆς του, ἔγραφε πρὸς αὐτήν λίαν τρυφερῶς. "Ἄν ἐκείνη ἐνίστε εἰς τὰς ἐπιστολάς της ὑπερέβαινε τὰ ὄρια τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης ἐν ταῖς ἐκφράσεσιν, οὐδεὶς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἠδύνατο νὰ ὑποπτεύσῃ τι καὶ τὰ πάντα ἠρμηνεύοντο εἰς ἔννοιαν ἀγαθὴν καὶ ἀθώαν. "Ἐκαστον ταχυδρομεῖον ἀνεμένετο γενικῶς μετὰ παλμῶν, καὶ οὕτω διῆλθον τὰ τέσσαρα ἔτη ταχέως, μετρούμενα οὐχὶ καθ' ἡμέρας ἀλλὰ κατὰ ταχυδρομεῖα. Διὰ τὴν Εὐφροσύνην δὲ ἔχουσαν ἤδη ἀσφαλίσαι τὸν ὄρκον τοῦ Περικλέους καὶ λαμβάνουσαν τακτικῶς ἐπιστολάς τρυφερωτάτας, τὰ τέσσαρα ταῦτα ἔτη διῆλθον ἐν ἐλπίσι καὶ ὀνείροις, ὡς ἂν ἦσαν μία ἡμέρα διαρκοῦς προσδοκίας καὶ ἐλπίδων καὶ ὀνειροπολήσεων.

III

Α'

Ἡ 17 Αὐγούστου 1876 ἀνέτειλε καὶ τὸ πᾶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κλήμη εἶχε παρασκευασθῆ πρὸς ὑποδοχὴν. Αἱ δύο γυναῖκες πυρετώδη ἀναπτύξασαι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας δραστηριότητα, εἰσῆρχοντο ἐπανειλημμένως εἰς τοὺς διὰ τὸν Περικλῆ διασκευασθέντας θαλάμους καὶ ἔρριπτον βλέμμα ἐξεταστικόν, ὅπως ἀνακαλύψωσι μὴ τι ἐλησμονήθη ἢ διαταράχθη. Μετεκίνουν κομψὴν ἀνοδόχην, ἢ ἐθαύμαζον ἄρτι κομισθεῖσαν ἀνοδοῦσθην, ἢ ἐπῆνον τοῦ ἐπιπλοποιοῦ καὶ διακοσμητοῦ τὴν φιλοκαλίαν καὶ ἐξῆρχοντο τῶν θαλάμων εὐχαριστημένα ἐκ τοῦ συνόλου τῆς πεφροντισμένης ἀπόψεως. Ὁμίλουν περὶ τῆς ἐκπλήξεως, ἣν θὰ παρῆγεν εἰς τὸν Περικλῆ ἢ προετοιμασία, ἠρώτων ἐαυτὰς πῶς θὰ τῷ φανῇ ἢ ἰδέα των νὰ παραχωρήσωσιν αὐτῷ ὀλόκληρον τὴν μίαν πλευρὰν τῆς οἰκίας, ἐσκέπτοντο, ὅτι καλλιτέρα ἐκλογή δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνη καὶ ἐφλυάρον ἐπαναλαμβάνουσαι ὅσα ἀφ' ἧς ὁ Περικλῆς ἀνήγγειλε τὴν ἐκ Παρισίων ἀναχώρησίν του μέχρι σήμερον κατ' ἐπανάληψιν εἶχον σκεφθῆ καὶ εἶπει.

— Νὰ ἰδῆς, μαμᾶ, ἔλεγεν ἡ Εὐφροσύνη, τί ὠραία πού θὰ τοῦ φανῇ, ὅτι τὸ δωμάτιον πού θὰ περιμένουν οἱ ἄρρωστοι εἶνε ἀμέσως καθὼς ἀναβῆ κανεὶς τὴν σκάλα.

— Ἄ, ἐνοεῖται! ἀπῆντα ἡ κυρία Κλήμη. Ἐπειτα, ὅτι τὸ γραφεῖον ἔρχεται ἀμέσως καὶ ἔχει συνέχειαν μετὰ τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου;

— Βέβαια αὐτὸ εἶνε μεγάλη εὐκολία, ἐπεφώνει ἡ Εὐφροσύνη. Καὶ μάλιστα ὁποῦ ἤμπορεῖ

κανεὶς νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ γραφεῖον καὶ εἰς τὸ δωμάτιον χωρὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ πού περιμένουν οἱ ἄρρωστοι!

Καὶ ἐλέγοντο αἱ λεπτομέρειαι αὐταὶ διὰ μυριοστὴν φορὰν πρὸς μεγίστην ἀπελπισίαν τοῦ κυρίου Κλήμη, ἑτοῖμου νὰ διαρραγῇ εἰς μεμψιμοιρίας, ἀλλ' ἀναχαιτιζομένου, ὡς ἐκ τοῦ ἐπίσημου τῆς ἡμέρας.

— Ἄς τὰ εἰποῦν καὶ σήμερον, ἐπιθύριζε, καὶ ἀπὸ αὐρίον γλυτώνομεν ἀπὸ ταῖς ἀηδίας αὐταῖς.

Πάλιν ὅμως μετ' ὀλίγον ἡ Εὐφροσύνη ἀκόρεστος εἰσῆρχετο εἰς τοὺς θαλάμους ἵνα ρίψῃ ἐν ἀκόμῃ ἀνεγνωτικὸν βλέμμα, ὡς μήτηρ ἐπιθεωροῦσα τὴν μέλλουσαν νὰ ὀδηγηθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ νομφίου κόρην της, ἢ ὡς φιλάρεσκος ρίπτουσα τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ καθρέπτου καὶ τοῦ καλλωπισμοῦ της πρὶν εἰσελθῆ εἰς αἴθουσαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας σύνταγμα θαυμαστῶν ἀναμείνει τὴν εἰσοδὸν της. Καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ κυρία Κλήμη ἠρώτα τὸν σύζυγόν της:

— Καλέ, ἐρώτησες εἰς τὸ πρακτορεῖον τί ὠρα ἔρχεται τὸ ἀτμόπλοιο;

— Μάλιστα, χριστιανή μου, ἀπῆντα ἐκεῖνος δυσανασχετῶν, ὅτι ἡ ἐρώτησις τῷ ἀπετάθη διὰ χυλιοστὴν φορὰν.

— Μὰ ζεῦρω ἐγώ, νὰ μὴ γείνη κανένα λάθος καὶ κατεβούμεν ἄργά...

— Οὐφφφφ!

Ἐν τοιαύταις μικρολογίαις διῆλθον ἡ ἐπίσημος ἡμέρα καὶ ἔφθασεν ἡ νύξ ὅτε κατῆλθον πάντες εἰς Πειραιᾶ καὶ κατέλαβον μίαν τῶν πρὸ τοῦ καφφενείου Τσελέπη τραπέζων. Ἐκεῖ δὲ ὅση ἡ ὠρα τῆς ἀφίξεως τοῦ ἀτμοπλοίου ἐπλησίαζε, τόσῳ ἕκαστος τῶν τριῶν ἀναμενόντων ἀπεμονοῦτο τῶν λοιπῶν καὶ ἐσίγα ἀκούων μόνον τοὺς ἐπὶ πλέον ταχύνοντας παλμούς τῆς καρδίας του. Καὶ τοῦ μὲν Κλήμη ἡ φυσιολογία οὐδὲν προέδιδεν, ἀλλὰ τὴν ἀνυπομονησίαν του ἠδύνατο πᾶς τις νὰ μαντεύσῃ ἐκ τε τῶν ἄλλεπαλλήλων σιγαρέτων, ἅτινα ἐκάπνιζε καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καφφέδων οὓς εἶχε πῖει, τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. Ἡ δὲ σύζυγός του ἐφαίνετο παραδεδομένη ὅλη εἰς τὴν σκέψιν τῆς ἐπανόδου τοῦ εὐνοουμένου της, καὶ νῦν μὲν μειδίαμα ἐρρυτίδου ἐλαφρῶς τὰ ἄκρα τῶν χειλέων της, νῦν δὲ ἐρυθρότης ἐκάλυπτε τὰς παρειάς της καὶ εἶτα ἔτεινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκάμνυε τοὺς ὀφθαλμούς νομίζουσα, ὅτι διέκρινε διὰ μέσου τῆς νυκτερινῆς σκοτίας τὸν ἐρυθρὸν φανὸν τὸν ἀγγέλλοντα τοῦ ἀτμοπλοίου τὴν ἐμφάνισιν καὶ προσέγγισιν.

Ἄλλὰ σιωπηλοτέρα καὶ τῶν δύο ἐκάθητο ἡ Εὐφροσύνη. Ὁ νῦς της ἐπιθεωρεῖ ἐπιτροχάδην ἅπαν τὸ παρελθὸν καὶ δὲν εὐρίσκειν οὐδὲ ἐν σημείον μὴ ἀνταποκρινόμενον εἰς τοὺς πόθους τῆς καρδίας της. Ἐρως ἐπλήρου αὐτὸ ἀφ' ἧς ἐκείνη ἠδυνήθη νὰ κατανοῇ τὰ αἰσθήματά της, καὶ ὄρ-

κος ἐπεσφράγιζε τὸν χωρισμὸν τῶν. Ἀνεπόλει ζωηρῶς τὰς γλυκείας φράσεις τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Περικλέους ὡς εἰ νῦν ἀνεγίνωσκεν αὐτὰς, καὶ διὰ τῆς φαντασίας διέβλεπε τὸ μέλλον φωτεινόν, ροδοβαφές, πλήρες αἴγλης. Καὶ ἠσθάνετο ρίγος ἐλαφρὸν διατρέχον τὸ σῶμά της, ρίγος εὐδαιμονίας. Οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας της ἦσαν ταχύτατοι καὶ ἰσχυρότατοι, ἐπὶ τοῦ ὄλου δὲ προσώπου της ἀντηνακλάτο πεποιθήσις ἐπὶ τὸν ἀγαθὸν αὐτῆς ἀστέρα.

Β'

Ὁ ἐρυθρὸς φανὸς ὑψώθη, αἱ δὲ κραυγαὶ τῶν λεμβούχων διέκοψαν τὰς ὄνειροπολήσεις τῶν ἀναμενόντων. Ὁ κ. Κλήμης ἐπιβάς λέμβου μετὰ τῶν γυναικῶν ἔπλεεν εἰς προὔπαντησιν τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅπερ μετ' οὐ πολὺ εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα καὶ ἠγχυροβόλησε. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ Περικλῆς εὐρίσκετο εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν. Περιπτύχθη τὸν θεῖόν του, κατησπάσθη τὴν θεῖαν του, καὶ ὅταν ἤλθεν ἡ σειρά τῆς Εὐφροσύνης ἐδίστασεν. Ἡ πρό αὐτοῦ ἰσταμένη περικαλλῆς νεάνις δὲν ἦτο πλέον ἡ παιδίσκη τῶν παιδικῶν του χρόνων, ἀλλ' οὔτε ἡ πρό τετραετίας κόρη. Νῦν γυνὴ τελεία, ἀμέμπτου σωματικοῦ σχηματισμοῦ, ὑψηλὴ καὶ εὐσταλής, ἐπὶ τῆς ὡραίας μορφῆς τῆς ὁποίας ἡ νοσημοσύνη καὶ ἡ γλυκύτης ἀντεπάλαιον, τῷ ἔτεινε τὰς ἀγκάλας μετ' ἀφελείας παιδικῆς καὶ πόθου ἀνυπομόνου. Ἐδίστασε λοιπὸν πρὸς στιγμὴν βραχυτάτην καὶ νῦν πλειοτέραν φέρων τοῦ κόσμου πείραν καὶ γνωρίσας ἐν Παρισίοις πᾶσαν τὴν ἔκτασιν τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς μνημονοιουμένων πονηρῶν λογισμῶν, ἀνεχαίτισθη ὑπὸ αἰσθήματος αἰδοῦς καὶ δειλίας, ὅταν εἶδε τὴν τοιαύτην μεταμόρφωσιν· διότι ὡς ἀστραπὴ διήλθε τοῦ νοός του ἡ σκέψις, ὅτι οὐδὲν εἶχε δικαίωμα, ὅπως μετὰ τῆς πάλαι ἀθῶως καὶ ἀφελοῦς τρυφερότητος σφιγξῆ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν ὠριμον ἐκείνην νεάνιδα. Ἀλλ' ἀμέσως ὑπερίσχυσαν αἱ παιδικαὶ του ἀναμνήσεις καὶ ἐναγκλισθεῖς ἐφίλησεν ἐπανειλημμένως αὐτὴν, πολὺ, πολὺ θερμότερον ἀνταποδίδουσαν τὰ φιλήματατά του.

Οὐδεμίαν ἔδωκεν ἡ Εὐφροσύνη προσοχὴν εἰς τὸν βραχὺν ἐκείνον διαταγμὸν τοῦ Περικλέους, καίτοι διέκρινεν αὐτόν. Βεβυθισμένη ἐν τῇ ἀγαλλίασει τῆς ἐπανόδου τοῦ τρισφιλῆτου ὄντος, ἀπελάμβανε σιωπηλῶς τὴν χαρὰν καὶ εὐδαιμονίαν της. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τῇ ἠνοίγοντο αἱ πύλαι παραδείσου δημιουργηθέντος ἐπὶ τῆς γῆς μόνον χάριν αὐτῆς καὶ τοῦ Περικλέους. Καὶ ἐφαντάζετο ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπόλυτον κυριαρχίαν ἐπὶ τοῦ ἀγαπητοῦ της. Ἐφαντάζετο τὸν Περικλῆ ζῶντα παρ' αὐτῇ καὶ δι' αὐτὴν, εὐδαιμόνα δ' ἐκ τούτου καὶ ἀποδίδοντα πᾶσαν αὐτῆς τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν διὰ τῶν ἴσων. Οὔτε ἐξετάσει πλέον, οὔτε ταξειδία θὰ ἐχώριζον αὐτὴν ἀπ'

ἐκείνου, ἀλλὰ τούναντίον αἱ μέλλουσαι τοῦ Περικλέους ἀσχολίαι θὰ τὸν ἔκαμον νὰ ἐπιζητῇ πλησίον της τὴν ἀνακούφισιν, πλησίον αὐτῆς, ἥτις ἐν τῇ ἀφελείᾳ της ἐνόμιζεν, ὅτι δὲν ἐχρειάζοντο δεσμοὶ ἄλλοι ἵνα τὴν συνδέσωσι μετὰ τοῦ Περικλέους καὶ ὅτι ἐκεῖνος ἦτο ἡδὴ διὰ παντός τοῦ βίου πρὸς αὐτὴν συνδεδεμένος.

Τοιαύτας ἀνεκίνει σκέψεις ἐν τῷ νῷ καθ' ὅλον τὸ μέχρις Ἀθηνῶν διάστημα, διακοπτομένη ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μόνον ἐκ τινῶν μικρῶν περὶ τοῦ ταξειδίου διηγήσεων τοῦ Περικλέους καὶ ἐκ τοῦ ἐνδομύχου θαυμασμοῦ, ὃν ἠσθάνετο διὰ τὴν μεταβολὴν ἐκείνου, ἐπανερχομένου μᾶλλον ἡνδρωμένου, ὡραιότερου καὶ κομφοτέρου καθ' ὅλα, ἀπὸ τῆς περιβολῆς καὶ τῶν κινήσεων μέχρι τοῦ τόνου τῆς φωνῆς. Κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα ἐκοιμήθη ὀνειρευομένη, ὅτι ἀπῆλυσεν ὅλης τῆς εὐδαιμονίας, ὅσης ἐγένεθη ποτὲ ἐπὶ τῆς γῆς θνητὸς ἀγαπῶν.

Γ'

Ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ὁ βίος ἐπανελήφθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ὁ αὐτὸς ἐγκάρδιος, ὡς καὶ πρό τετραετίας. Ὁ Περικλῆς, ἀφοῦ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἐπεσκέφη ὅλας τὰς παλαιὰς του γνωριμίας καὶ ἐδημοσίευσεν τὴν ἀπαραίτητον διὰ πάντα ἐκ τῆς Ἑσπερίας ἐπανακάμπτοντα ἰατρὸν εἰδοποίησιν περὶ τῶν ὤρων, καθ' ἃς θὰ ἐδέχετο τοὺς ἀπόρους, καὶ τῶν ὤρων, καθ' ἃς θὰ παρεῖχε τὴν ἰατρικὴν του συνδρομὴν εἰς τὸ ἐπίλοιπον κοινόν, ἐπεδόθη μετὰ ζέσους εἰς τὴν ἐξάκνησιν τῆς ἐπιστήμης του. Αἱ ἐφημερίδες, ἡ μία παραλαμβάνουσα ἐκ τῆς ἄλλης τὴν εἶδησιν, ὠμίλησαν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα περὶ τῆς ἀριζεύς του καὶ τῆς εἰδοποίησεως, πρὸς μεγίστην ἀγανάκτησιν τοῦ θεῖου του, λέγοντος, ὅτι:

— Αἱ σημεριναὶ ἐφημερίδες μόνον περὶ τοῦ τί μαγειρεύουν καθ' ἑκάστην εἰς τὰ ἴσπια τῶν οἱ φίλοι τῶν συντακτῶν δὲν γράφουν, ὅλα δὲ τὰ ἄλλα τὰ δημοσιεύουν.

Ἡ Εὐφροσύνη ὑπερήφανος ὠδηγεῖτο ἀπὸ τὸν Περικλῆ παντοῦ, ἡ δὲ θεῖα Ἑλένη ἤρχισε νὰ σκέπτεται, ὅτι καιρὸς εἶνε νὰ εὐρεθῇ καὶ μία καλὴ νύμφη διὰ τὸν νέον ἰατρὸν, ὅστις ἐντὸς ὀλίγων ἐβδομαδῶν καθυπέβαλε τὴν ἐπὶ ὑψηραῖα διατριβὴν του, ἐγένετο δεκτὸς ὡς ὑψηγητῆς καὶ διὰ τῶν πρῶτῶν ἀλεκτρυόνων τῆς πρωτεύουσας, τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων, διεφημίσθη ἡδὴ ὡς ἔκτακτος ἐπιστήμων ἰατρός, τοῦ θεῖου του ἐν ἀπελπισίᾳ διαβλέποντος ἐν τῷ δημοσιογραφικῷ τούτῳ διατυμπανισμῷ ὅλα τὰ συμπτώματα τοῦ ἀβδηρητισμοῦ, ὅστις, ὡς ἔλεγε, μαστίζει καὶ θὰ καταστρέψῃ τὸ ἀτυχές μας ἔθνος.

— Ἐγὼ δὲν ἤθελα τὸν Περικλῆ, ἐπανελάμβανεν, ὑμνούμενον ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων, ἀλλ' ὑπὸ

τῶν θεραπευμένων ἀσθενῶν καὶ τῶν ἀναγνωριζόντων τὴν ἀξίαν του συναδέλφου.

Δὲν ἤρρησαν δὲ οἱ πόθοι ὄλων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ κλήμη νὰ ἐκπληρωθῶσι, τούλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον. Διότι ὁ Περικλῆς, ἐπιμελῆς μὲν καὶ σώφρων ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ἐπιστήμης του, ἤρξατο σχηματίζων φήμην καὶ πελατεῖαν πρὸς ἐνδομυχὸν χαρὰν τοῦ θείου του, ἀπέριττος δὲ καὶ διαχυτικός, καθίστα ἐν ἀγνοίᾳ του εὐδαίμονα τὴν Εὐφροσύνην, δι' ὅσων τῇ ἐπεδαψίλευε περιποιήσεων καὶ τρυφεροτήτων, καὶ τέλος καλοκᾶγαθος καὶ φύσεως ἡρέμου, θέλων νὰ φαίνεται ἀρεστός τῇ θείᾳ του, δὲν ἀπέκρουε τὰ ὑπ' αὐτῆς ἐμπιστευτικῶς πρὸς αὐτὸν ἀνακοινοῦμενα σχέδια περὶ ἀποκαταστάσεώς του. Οὕτω πάντες ἀπὸ τῆς ἐπανόδου του διῆγον εὐχριστημένοι καὶ ὑπὲρ πάντας ἡ Εὐφροσύνη, ἥτις ἐν ταῖς πρὸς αὐτὴν περιποιήσεσι τοῦ Περικλέους ἔβλεπεν ἐκπληρουμένους τοὺς πόθους αὐτῆς καὶ ικανοποιούμενον τὸν ἔρωτά της, τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, οὗ τὴν ὑπαρξίν ὁ Περικλῆς πρὸ πολλοῦ εἶχε λησμονήσει καὶ νὰ ὑποπτεύεται κῆν, διότι ἀνέκαθεν ἐπίστευεν ἀκραδάντως, ὅτι οὐδεμίαν σοβαρότητα ἠδύνατο νὰ ἔχη μετὰ τὸσον χρόνον ἢ ἄλλως τε ἀμφιβόλου φύσεως, δι' αὐτόν, παροδικῆ ἐκείνη ἐξαψις τῆς θετῆς ἀδελφῆς του.

Ἄλλ' ἀκριβῶς εἰς τούτο ἠπατάτο! Διότι νῦν, ὅτε ἡ ἡλικία προχωρήσασα εἶχε προσπορίσει τῇ Εὐφροσύνῃ καὶ ποῖαν τινα πείραν τοῦ κόσμου καὶ γνώσιν τῶν βιωτικῶν περιπλοκῶν, ἐνόμιζεν ἡ ὄριμος πλέον κόρη, ὅτι οὐδὲν ἀντεστρατεύετο εἰς τὴν μετὰ τοῦ Περικλέους ἐνωσίν της καὶ ὅτι ἡ ἐνώπιον τῶν ὀμμάτων ὄλης τῆς κοινωρίας ἀνομολόγησις καὶ ἐκτύλιξις τοῦ ἔρωτός της δὲν ἦτο πλέον ἢ ζήτημα χρόνου, ἀφοῦ ἄλλως οὐδεὶς δεσμός συγγενείας μεταξὺ τῶν δὴ ἠδύνατο νὰ φέρῃ κώλυμά τι εἰς τὴν ἐνωσιν ταύτην. Καὶ ἐτρέφετο λοιπὸν μὲ τὰς ἐλπίδας ταύτας καὶ ἐπερίμενε ἀπὸ σήμερον εἰς αὔριον ν' ἀκούσῃ παρὰ τοῦ θείου ἢ τῆς θείας της, ὡς τι φυσικώτατον, τὴν ἀγγελίαν, ὅτι μετὰ τὸσας ἐβδομάδας θὰ γείνουσι πλέον καὶ οἱ γάμοι αὐτοί. Ὁνειροπάλαι δὲ βαθυτέρον τὴν εὐτυχήν της καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀνεύκα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῆς ἢ σχέδια περὶ τοῦ εὐδαίμονος μέλλοντος. Ποσάκις πρὶν ἀποκοιμηθῆ δὲν ἐνανουρίσθη μὲ τοιαῦτα ὄνειρα καὶ ποσάκις δὲν εἶδεν ὡς ἐν πανοράματι τὸν συζυγικὸν της βίον ἐκτυλισσόμενον ἐντὸς πλαισίου ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης ἀμοιβαίας! Ὅλα, ὅλα ἦσαν τὸσον φυσικά, τὸσον βέβαια, ὥστε ἐνίοτε ἠπόρει διατὶ ἀργοπορεῖ ἡ πραγματοποίησις των. Τὸσον δὲ αἱ ἰδέαι αὐταὶ εἶχον ἐρριζωθῆ ἐν τῷ νῷ της καθ' ἡμέραν δι' ὀνειροπολήσεων καὶ σχεδίων ἐπιμόνωσιν καλλιεργούμεναι, ὥστε πᾶσα ἡμέρα παρερχομένη ἦτο δι' αὐτὴν ἀκατανόητος ἀναβολή!

Δ'

Ἐν τοιαύτῃ ψυχολογικῇ καταστάσει αὐταπάτης, ἣν ἐπέφερε μὲν τὸ βαθὺ αἶσθημα τοῦ ἀγνοῦ ἔρωτός της, ὑπέθαλπε δὲ ὁ πόθος τῆς ικανοποιήσεως τούτου, ὁμοίαζε τοὺς θρησκομανεῖς ἐκείνους, περὶ ὧν ἡ νεωτέρα φιλοσοφία διδάσκει ἡμᾶς, ὅτι τὸση εἶνε ἡ πίστις αὐτῶν, ὥστε διαβεβαιούσιν ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ πεποιθήσει, ὅτι εἶδον ὀπτασίας ἢ θαύματα, ἅτινα οὔτε ἔλαβόν ποτε χάραν, ἀλλ' οὔτε νὰ λάθωσιν εἶνε δυνατόν. Καὶ ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ἡ ἀντίδρασις βεβαίως ἔμελλε νὰ εἶνε ὀδυνηρά.

Διὸ ὅταν ἐσπέραν τινὰ, καθ' ἣν εὐρίσκετο μόνη ἐν τῷ οἴκῳ μετὰ τῆς θείας της, αὕτη, ζητούσα τὴν γνώμην τῆς Εὐφροσύνης περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ὀφιπλοῦτου Λαλῆ, γνωστοῦ τῇ οἰκογενείᾳ των, τῇ ἀνεκοίνωσεν ἐμπιστευτικῶς, ὅτι ὁ θεῖος Γεώργιος μετὰ τοῦ πατρὸς τῆς κόρης ταύτης εὐρίσκονται εἰς διαπραγματεύσεις περὶ συνοικεσίου μεταξὺ τοῦ Περικλέους, συναινέσαντος ἤδη καὶ τῆς πλουσίας ἐκείνου μοναχοκόρης, ἡ Εὐφροσύνη ἠσθάνθη τὴν καρδίαν της τὸσον συσφιγγομένην ὥστε τὸ αἷμα αὐτῆς ἐσταμάτησε τὸν δρόμον του, ὡς ἐὰν ἐπάγη, καὶ ἐλιποθύμησεν. Ἐνῶ δὲ ἡ θεία Ἑλένη περίτρομος ἔσπευδε δι' ἀλάτων νὰ τῇ ἐπαναφέρῃ τὰς αἰσθήσεις, ἐκείνη εἰς νευρικὸν ὑποκύπτουσα παροξυσμὸν ἤρχιζε νὰ στενάζῃ θορυβωδῶς, καὶ εἶτα νὰ γελᾷ καὶ εἶτα νὰ κλαίῃ μέχρις οὗ μετ' ὀλίγον συνήλθεν εἰς ἑαυτήν, ὡς ἀνανήφουσα ἐκ ληθάργου.

Ἡ θεία της οὐδεμίαν ἀσφαλῆ ἐξήγησιν δυναμένη νὰ δώσῃ εἰς τὴν αἰφνιδίαν ταύτην ἀσθένειαν, μὴ δυναμένη νὰ φαντασθῆ, ὅτι αἰτία τῆς στιγμιαίας ἐκείνης νευροπαθείας ἦν ἔρωσ τρωθεὶς μυχιαίτατα, ἐκλίνε μᾶλλον νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἦτο τὸ σὺνηθες αἶσθημα τῆς πληγωθείσης φιλοτιμίας νεαρᾶς κόρης, ἥς ὁ ἀδελφὸς ἀπολέσας πᾶσαν ἐλπίδα, ὅτι ἡ ἀδελφὴ του ἠδύνατο ποτε νὰ προηγηθῆ αὐτοῦ εἰς τὸν γαμήλιον βωμὸν καὶ μὴ θέλων νὰ περιμένη ἐπὶ ματαίῳ, ἀπορασίξει νὰ προπορευθῆ αὐτός. Ἐπερῶννου δὲ τὴν τελευταίαν ταύτην ὑπόθεσιν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ συνήθεια ὄλων ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ νὰ θεωρῶσιν ὡς ἀδελφούς τὸν Περικλῆ καὶ τὴν Εὐφροσύνην, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς τελευταίας ταύτης ἡ ἐξ αἰσθήματος ἀξιοπρεπείας ὑπεκφυγῆ τοῦ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς παραχλῆς της καὶ ἡ ἐπιμονὴ αὐτῆς τοῦ νὰ παραστήσῃ τὸ γεγονός, ὡς τυχαίαν συμφορῆσιν.

Ἡ θεία της ἐπέισθη ἡ ἐφάνη ὡς πεισθεῖσα καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν μόνην ἵνα ἡσυχάσῃ, ἐπιφυλαχθεῖσα νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ συζύγου της πρὸς λύσιν τοῦ σκοτεινοῦ ζητήματος. Ἡ δὲ Εὐφροσύνη, μείνασα μόνη καὶ σθέσασα μετ' ὀλίγον τὸ φῶς, ἵνα πείθωνται οἱ οικεῖοι, ὅτι δὲν ἀγρυπνεῖ, ἀνελύθη εἰς δάκρυα πικρά. Οὕτω λοιπὸν ἐκείνος, ὃν

ὤνειροπόλησεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος τόσῃν ἐδείκνυε πάντοτε πρὸς αὐτὴν ἀγάπην, ὁ ὁρκισθεὶς αὐτῇ ἐκεῖ εἰς τὸν Πειραιᾶ νὰ μὴ τὴν λησμονήσῃ ποτέ, αὐτὸς νῦν δι' ὀλίγον χρόμα τὴν ἐγκαταλείπει, ὅπως νυμφευθῇ τὴν Θεοδώραν Λαλῆ! Καὶ εἰς τὴν τυχαίαν καὶ ὅλως φυσικὴν ταύτην σκέψιν, ὠρθώθη διὰ μιᾶς μὲ ὀφθαλμούς στεγνοὺς ἐκ τῶν δακρύων. Διότι ἦν ἀνάξιος, καὶ ὅλως ἀνάξιος τῶν ὀδυσμῶν ἐκείνων ὁ ἀνὴρ, ὅστιςπραγματοῦν τὸν ἔρωτά της, θυσιάζων τὴν φιλοτιμίαν της, σχίζων εἰς ῥάκη τὴν καρδίαν της, τρέχει κατόπιν κόρης, μεθ' ἧς ἴσως ἅπαξ μόνον ὠμίλησε καὶ ἐπιζητεῖ νὰ τὴν νυμφευθῇ χάριν τῶν χρημάτων της!

Οὕτως ἔκρινεν ἐν τῇ παραφορᾷ της τὸν Περικλῆ! Καὶ τὸ εἶδωλον τοῦτο καταβιάσασα ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀπὸ τοῦ ἰδανικοῦ βάθρου, ἐφ' οὗ τὸ εἶχεν ἀναβιάσῃ ὁ ἔρωσ της, καὶ στήσασα αὐτὸ διὰ μιᾶς μόνης σκέψεως ἐπὶ σάκκου χρυσοῦ εὐτελοῦς, ἠσθάνθη ὅλην τὴν ἀξιοπρέπειάν της ἐξεγειρομένην, ἑαυτὴν ὀρθουμένην ὑπερηφάνως πρὸ τοῦ ταπεινοῦ νῦν Περικλέους καὶ ἔλαβεν ἀπόφασιν στιγμιαίαν, ἀλλ' ὀριστικήν, νὰ μὴ δεῖξῃ εἰς οὐδένα τὴν πληγὴν της, νὰ μὴ προδώσῃ οὐδέποτε τὸν πόνο της. Καὶ ὡς ἐὰν ἡ ἀντίδρασις τῆς ἀξιοπρεπείας ἐνέδυσεν αὐτὴν χαλκίδινον θώρακα, ἠσθάνθη ἐν ἑαυτῇ δυνάμει ν' ἀντικρούσῃ οὐχὶ μόνον τὸν Περικλῆ ἰδιαφόρως, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἀντιζήλον της. Ἀπέκτησε διὰ μιᾶς τὴν ἡρεμίαν ἐκείνην τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, ἣν ἀποθαυμάζομεν εἰς τοὺς μάρτυρας τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος. Περιεβλήθη αἴγλην τινὰ ἀγιότητος καὶ ἀταραξίαν, ὅπως ἀντικρούσῃ πᾶν μαρτύριον, ὅπερ τῇ ἐπεφυλάσσετο, καὶ ὅπερ πάντως ἠθέληεν εἶναι ἤττον ὀδυνηρὸν ἐκείνου, ὅπερ πρὸ μικροῦ ὑπέστη!

(Ἔπεται τὸ τέλος)

P.

ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

Συνέχεια ἔδε προηγούμενον φύλλον.

Τοὺς κανόνας ἢ τὰ ποιήματα, τὰ περιέχοντα κατ' ἀκροστιχίδα τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τοῦ ἀλφάβητου, ἐκάλουν οἱ βυζάντιοι ἀλφαβητάρια. Τὸ πρῶτον γνωστὸν τῶν τοιούτων ἀλφαβηταρίων εἶναι Ὕμνος τις εἰς τὸν Θεόν, κατ' ἀπομίμησιν πιθανῶς τῶν Παρθενίων τοῦ Ἀλκμάχου καὶ τοῦ Πινδάρου πεποημένους, περιεχόμενος δὲ ἐν τῷ « Συμποσίῳ τῶν δέκα παρθένων » ὅπερ ἀποδίδεται εἰς τὸν Πατάρων Μεθόδιον, πατέρα τῆς ἐκκλησίας θανατωθέντα κατὰ τὰς ἀρχὰς

τῆς τετάρτης ἑκατονταετηρίδος. Ἡ πρώτη τοῦτου ἀκροστιχὶς μετὰ τῆς ἐπιφῶδου ἔχει ὡς ἔπεται.

Γαλμός. Ἄνωθεν, παρθένοι, βοῆς ἐγεροίνεκρος ἤχος
ἦλθεν νυμφίω πασσυβί ὑπαντάνειν λευκαῖσι τε
καὶ λιμπάσι πρὸς ἀνατολάς. Ἔγρεσθε πρὶν
[στολαῖς
[φθάσῃ μολεῖν
Εἶτω θυρῶν ἀνάε.

ΓΡΑΚΟΗ. Ἄγνεῦ σοι καὶ λαμπέδας φάεσφόρου κρατοῦσα,
νυμφίε, ὑπαντάνω σοι.

Ἡ τῶν ἀκροστιχίδων μανία ἀπὸ τῶν ποιητῶν μετεδόθη καὶ εἰς τοὺς πεζογράφους ἀκόμη· τινὲς τῶν βυζαντίων συγγραφέων ἐφιλοτιμήθησαν νὰ ὑπαγάγωσιν εἰς τὸν ζυγὸν τῆς ἀκροστιχίδος τὰ ἔργα των, ἀρχικὰ τῶν πρώτων λέξεων ἐκάστου κεφαλαίου ἢ παραγράφου τούτων ἐκλέγοντες ἰδίᾳ γράμματα κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀλφάβητῳ σειρὰν αὐτῶν. Χάριν παραδείγματος ἀναφέρομεν μόνον « τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, » ζήσαντος κατὰ τὴν δεκάτην τετάρτην ἑκατονταετηρίδα, τὰ « κεφάλαια δι' ἀκροστιχίδος πάνυ ὠφέλιμα ».

Ἀλλὰ καὶ τῇ δημῳδαί ἑλληνικῇ ποιήσει δὲν εἶναι ἄγνωστοί αἱ ἀκροστιχίδες. Τρεῖς τῶν σφαιρομένων πλαισιότατων συλλογῶν δημοτικῶν ἐρωτικῶν ἄσμάτων εἰσι κατ' ἀλφάβητον τεταγμένοι. Ἡ πρώτη τούτων ἐκ χειρογράφου κώδικος τῆς ἐν Βιέννῃ βιβλιοθήκης δημοσιευθεῖσα ἐν τῇ Συλλογῇ τῶν ἑλληνικῶν δημοτικῶν ἄσμάτων τοῦ Αἰμιλίου Λεγράν, ἐπιγράφεται Ἐρωτικὸν ἀλφάβητον καὶ ἄρχεται οὕτω.

Ἄρξομαι τὸν ἀλφάβητον στιχοπλεκῶ σε, κόρη,
τὸν πίθον καὶ τὸν ἔρωταν τὸν ἔχω διὰ τ' ἐσένα.

Ἄξιον δὲ σημειώσεως ὅτι ἕνεκα τῶν χαλαρῶν πρὸς τὴν ὀρθογραφίαν σχέσεων τοῦ συλλογέως ἢ τάξιν τῶν γραμμάτων εἶναι διατεταραγμένη εἰς δύο μέρη. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ο ὑπάρχει ἄσμα ἀπὸ τοῦ γράμματος μὲν τούτου ἐν τῷ χειρογράφῳ ἀρχόμενον, πράγματι ὅμως ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ Ὡ :

Ὁ παῖμιμορφη κουρτέσα
παγκαλόμορφον περβίκι,
ἦκουσέ μου τί σέ λέγω,
καὶ ἐγὼ νὰ σέ χρυσώσω.

Ὁμοίως ὁ ἥλιος γίνεται ὕλιος καὶ οἰκονομεῖται ἢ θέσις τοῦ Υ.

Ἦλιος εἶται καὶ σελήνη,
τῆς ψυχῆς μου εἶσαι κλωνάρι,
τῆς καρδίᾳς μου ἀναδενδράδι.

Ἐν τῇ αὐτῇ συλλογῇ περιλαμβάνονται καὶ ἕτερα 44 ἐρωτικὰ ἄσματα, κατ' ἀλφάβητον ἐπίσης τεταγμένα. Ἡ δὲ δευτέρα τῶν τοιούτων συλλογῶν, ἐκδοθεῖσα ὁμοίως ὑπὸ τοῦ Λεγράν ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος, περιέχει ἐρωτικὰ δημῳδῆ δίστιχα, κατατεταγμένα κατ' ἀλφάβητον, ἀπαραλλάκτως ὡς ἐν τοῖς συγχρόνοις συλλογαῖς δημῳδῶν ἑλληνικῶν δίστιχων. Τὰ δίστιχα ταῦτα εἰσιν 93 ἐν ὄλφ, ἐλλείπουσι δ' ἐν τῇ συλλογῇ